

Hypotekforeninger og dels Kommune-Kreditforeninger med Hensyn til deres Laanebeløb — for Kommune-Kreditforeningernes Vedkommende er Opgørelserne paa et lidt andet Grundlag og omfatter, saa vidt jeg kan se, Kalenderaaret 1920 og Kalenderaaret 1921.

Tallene er taget fra Statistiske Efterretninger, og det viser sig, at de nye Laan, som er optaget i 1920—21, andrager for Kreditforeningernes Vedkommende et Beløb af 179 Mill. Kr., for Hypotekforeningernes Vedkommende et Beløb af 23,8 Mill. Kr. og for Kommune-Kreditforeningernes Vedkommende et Beløb af 12 Mill. Kr., med andre Ord et samlet Beløb af nye Laan paa ca. 215 Mill. Kr. i 1920—21. Tager vi 1921—22, viser det sig, at Beløbene af nye Laan for Kreditforeningernes Vedkommende er vokset til 295 Mill. Kr., for Hypotekforeningernes Vedkommende til 41,7 Mill. Kr. og for Kommune-Kreditforeningernes til 19,5 Mill. Kr., med andre Ord en samlet Laanemasse til et Beløb af ca. 356 Mill. Kr. i nye Obligationer. Nu kan man indvende, at saa er der ogsaa indfriet Laan, og der har været Nedgang i Kasseobligationernes Tal. Det er rigtigt. Men hvis jeg drager de samlede Beløb, hvormed Kasseobligationerne er formindsket fra, viser det sig, at det for samtlige de Institutioner, jeg har nævnt, drejer sig om ca. 47 Mill. Kr. for 1920—21 og om ca. 60 Mill. Kr. for 1921—22, saaledes at Nettoforøgelsen af Obligationsbeløbene for 1920—21 bliver ca. 170 Mill. Kr. og for 1921—22 ca. 295 Mill. Kr. Det er altsaa den Obligationsmasse, det drejer sig om, naar man taler om det psykologiske Moment ved, at Statsbanerne skal forøge Obligationsmassen med ca. 4 Mill. Kr. om Aaret.

Men det er jo ikke det eneste. Maa jeg tage et enkelt Eksempel og nævne noget, jeg kender til — det andet ligger noget udenfor mit Omraade, og det har jeg faaet uddraget af Statistiske Efterretninger —, men lad os tage de koncessionerede Telefonselskaber, hvilke mægtige Beløb anvender de ikke Aar efter Aar paa at udvide deres Virksomhed, paa Nyanlæg, Penge, som skaffes til Veje dels gennem Laan og dels gennem Udvidelse af Aktiekapitalen, men det er ligegyldigt, for det er Penge, som skal ud fra Pengemarkedet, enten de skal have dem som Aktier eller som Laan. Jeg ved, at jeg siger ikke for meget, naar jeg siger, at disse koncessionerede Telefonselskaber for de senere Aars Vedkommende har anvendt et Beløb af mindst 15 Mill. Kr. aarlig til Udførelse af deres Anlæg, selvfølgelig fordi det er ren-

tabelt for dem at gøre det, det er fornuftigt, Befolkningen ønsker Telefon, saa maa de følge med i Udvidelser, men det øger ogsaa Virksomhedernes Rentabilitet.

Det er Penge, der skal ud af det danske Samfund. Tænk nu paa den mægtige Obligationsmasse, jeg først fremhævede, og paa de aarlige Beløb, der gaar f. Eks. til de koncessionerede Telefonselskaber til Udvidelse, og sæt saa det i Relation til det Beløb, her er Tale om, ca. 4 Mill. Kr. om Aaret, som skal skaffes til Veje for at faa bygget en Lille Bælts Bro, saa skulde jeg mene, at det psykologiske Moment i Spørgsmaalet i Virkeligheden svinder ganske bort, og hvis der er virkelig Rentabilitet i det Foretagende, hvad jeg for mit Vedkommende mener og tror paa, vil det være forsvareligt at skaffe disse Penge til Veje, selv om vi skal skaffe dem til Veje ved Laan.

Og selv om vi er vanskeligt økonomisk stillet, er vort Samfund ikke noget svagt Samfund økonomisk set i Forhold til andre Lande. Jeg maa maaske have Lov til at pege paa, at det ansete engelske Blad „The Economist“ for ganske nylig har haft en Opgørelse over de forskellige Staters økonomiske Stilling: Som Nr. 1 i Rækken staar de Nordamerikanske Fristater, England kommer som Nr. 2, og Nr. 3 i Rækken er Danmark. Jeg skulde dog mene, at vor økonomiske Stilling mellem Nationerne er en saadan, at vi ikke, selv om vore økonomiske Forhold selvfølgelig paa mange Omraader er vanskelige, behøver at lade os skræmme tilbage fra at gennemføre en Opgave af virkelig økonomisk Betydning for vort Samfund.

For øvrigt er det jo ingenlundet givet, at det bliver nødvendigt gennem disse Aar at gaa til at laane disse Penge; men jeg har talt her under Forudsætning af, at vi skulde laane. Ærede Medlemmer ved imidlertid lige saa godt som jeg, at Statsbaneloven af 1918 og Privatbaneloven af 1918 giver Ministeren ganske den samme Bemyndigelse til at optage Laan til Anlægenes Udførelse som den, der er Tale om her ved Lille Bælts Broen. Denne Bemyndigelse er langtfra blevet brugt fuldt ud. I de sidste Aar er der optaget disse bekendte 10 og 10 og 10 Mill. Kr. af Finansministeren, men det dækker langtfra de Udgifter, der har været i disse Aar til den Slags Foretagender. Det er at haabe, at Forholdene kan stille sig saaledes i de kommende Aar, at det ikke bliver nødvendigt at laane alle disse Penge, maaske slet ikke at laane, det skal jeg lade være usagt, men jeg har stillet Forslaget